LATVIJAS NACIONĀLAIS KULTŪRAS CENTRS

Profesionālā vidējā mūzikas izglītība

Izglītības programmas *Instrumentu spēle*, *Vokālā mūzika*, *Kora diriģēšana*

Mācību priekšmets *Mūzikas literatūra*

Mācību priekšmeta satura apguves vadlīnijas

2014

Satura vadlīnijas 2014. gadā izstrādājusi Latvijas Nacionālā Kultūras centra izveidota darba grupa:

Dr. Jānis Kudiņš, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas asociētais profesors, Muzikoloģijas katedras vadītājs,

Gunta Treija, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas mūzikas teorijas nodaļas vadītāja,

Dina Heidemane, Ventspils Mūzikas vidusskolas mūzikas vēstures un teorijas nodaļas vadītāja.

Mācību priekšmeta mērķis

Nodrošināt 3. līmeņa profesionālajai kvalifikācijai atbilstošu zināšanu, iemaņu un prasmju ieguvi un sagatavot audzēkņus izglītības turpināšanai profesionālajās augstākajās izglītības iestādēs.

Mācību priekšmeta uzdevumi

1. Sniegt pamatzināšanas par Eiropas mūzikas vēstures periodiem, stiliem, žanriem un formām.

2. Iepazīstināt ar nozīmīgāko komponistu daiļradi Eiropas mūzikas vēsturē, padziļināti apgūstot vēlīnā baroka, klasicisma un romantisma mūsdienu koncertdzīvē aktuālos skaņdarbos dažādos žanros.

3. Iepazīstināt ar nozīmīgāko komponistu daiļradi Latvijas mūzikas vēsturē, padziļināti apgūstot vēsturiski nozīmīgus skaņdarbus dažādos žanros un veicinot patriotisku attieksmi pret nacionālo kultūras mantojumu.

4. Attīstīt prasmi analizēt dažādu periodu un stilu skaņdarbus, atklājot autora skaņurakstu, žanra un formas likumsakarības.

5. Apgūt prasmi pēc dzirdes un notīm noteikt dažādu laikmetu un stilu konkrētus skaņdarbus.

6. Sasaistīt mācību priekšmetā *Mūzikas literatūra* apgūstamās zināšanas un prasmes ar specialitātē (instrumenta spēle, dziedāšana, diriģēšana), citos mūzikas teorētiskajos priekšmetos (mūzikas teorija, harmonija, mūzikas forma, polifonija, mūzikas instrumentu mācība) un vispārizglītojošajos mācību priekšmetos (pasaules un Latvijas vēsture, literatūra, kulturoloģija) apgūstamajām zināšanām un prasmēm

Mācību priekšmeta īstenošanas pamatprincipi

Mācību priekšmeta saturs ietver nepieciešamo zināšanu un prasmju apguves minimumu 3. līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvei.

Mācību priekšmeta orientējošais plānojums – 4 mācību gadi, 8 mācību semestri.

Mācību priekšmetu veido divas obligātas sastāvdaļas:

1) vispārējā *Mūzikas literatūra* – profesionālu zināšanu apguve par Eiropas mūzikas vēstures laikmetiem, stiliem, žanriem, nozīmīgāko komponistu daiļrades mantojumu;

2) *Latviešu mūzikas literatūra* – profesionālu zināšanu apguve par vēsturiski nozīmīgām tradīcijām un komponistu daiļradi Latvijā kā nacionālā kultūras mantojuma daļu.

Izglītības iestādei ir tiesības izlemt abas mācību priekšmeta sastāvdaļas īstenot viena kompleksa mācību priekšmeta ietvaros, vai arī kā divus patstāvīgus, iekšēji nošķirtus mācību priekšmetus atbilstoši šo vadlīniju pamatnostādnēm. Abos gadījumos divām mācību priekšmeta obligātajām sastāvdaļām mācību stundu skaits nosakāms atsevišķi katras sastāvdaļas īstenošanai atbilstoši satura objektīvajam apjomam.

Mācību priekšmeta saturs

Mācību priekšmeta obligātā sastāvdaļa vispārējā *Mūzikas literatūra*

Mācību saturs apgūstams divos līmeņos:

1) pamatzināšanas vispārēja profesionāla priekšstata līmenī;

2) padziļinātas zināšanas un prasmes.

Orientējošais apjoms 25% vispārējā priekšstata līmenī un 75% padziļināti no kopējā mācību stundu skaita.

I Pamatzināšanas vispārēja profesionāla priekšstata līmenī (orientējoši 25% no kopējā mācību stundu skaita).

Mūzika viduslaikos. Baznīcas mūzika. Laicīgā mūzika.

Mūzika renesanses periodā. Baznīcas un laicīgās mūzikas raksturīgākie žanri, instrumenti un izpildījuma veidi.

Mūzika baroka, klasicisma un romantisma periodos – raksturīgā tematika, žanri, stila iezīmes.

20. gadsimta mūzika. Modernisms un postmodernisms. Galvenās stila tendences: impresionisms, vērisms, neofolklorisms, vitālisms, ekspresionisms, neoklasicisms, avangards, minimālisms, elektroniskā mūzika, polistilistika, neoromantisms un *Jaunais garīgums*.

Iepazīšanās ar atsevišķu 20. gadsimta komponistu daiļradi plašāk, pēc izvēles: Igors Stravinskis, Sergejs Prokofjevs, Artūrs Onegērs, Dmitrijs Šostakovičs, Arnolds Šēnbergs, Albans Bergs, Antons Vēberns, Fransiss Pulenks, Olivjē Mesiāns, Bendžamins Britens, Vitolds Ļutoslavskis, Kšištofs Pendereckis, Čārlzs Aivzs u.c.

II Padziļinātas zināšanas un prasmes analizēt vēsturiski nozīmīgu komponistu daiļrades mantojumu, atklājot autora skaņuraksta individualitāti, žanra un formas likumsakarības dažādos skaņdarbos un saikni starp specialitātē, citos mūzikas teorētiskajos priekšmetos un vispārizglītojošajos mācību priekšmetos apgūstamajām zināšanām un prasmēm (orientējoši 75% no kopējā mācību stundu skaita).

*Tālāk norādītie komponistu konkrētie skaņdarbi padziļināti apgūstami obligāti.

Georga Frīdriha Hendeļa daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Oratorija *Mesija*. Zināt un prast raksturot oratorijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Johana Sebastiāna Baha daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.
Mesa si minorā. Zināt un prast raksturot mesas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Kristofs Vilibalds Gluks, opera *Orfejs un Eiridīke*

Zināt un prast raksturot operas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā Gluka operas žanra reformas kontekstā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Jozefa Haidna daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

103. simfonija (*Ar timpānu tremolo*). Zināt un prast raksturot simfonijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Volfganga Amadeja Mocarta daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

40. simfonija. Zināt un prast raksturot simfonijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Opera *Dons Žuāns*. Zināt un prast raksturot operas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Ludviga van Bēthovena daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

8. sonāte klavierēm. Zināt un prast raksturot sonātes kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

5. simfonija. Zināt un prast raksturot simfonijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Franča Šūberta daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Vokālais cikls *Skaistā dzirnavniece*. Zināt un prast raksturot vokālā cikla kompozīciju, tā uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

8. simfonija (*Nepabeigtā*). Zināt un prast raksturot simfonijas kompozīciju, tās

uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Fēliksa Mendelszona-Bartoldi daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Koncerts vijolei ar orķestri mi minorā. Zināt un prast raksturot koncerta kompozīciju, tā uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Džoakīno Rosīni, opera *Seviljas bārddzinis*

Zināt un prast raksturot operas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Roberta Šūmaņa daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Klaviercikls *Karnevāls*. Zināt un prast raksturot cikla kompozīciju, tā uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Vokālais cikls *Dzejnieka mīla*. Zināt un prast raksturot cikla kompozīciju, tā uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Friderika Šopēna daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos

savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

1. balāde klavierēm Zināt un prast raksturot balādes kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Klavierminiatūras (pēc izvēles). Zināt un prast raksturot dažādas komponistam raksturīgas miniatūras kompozīcijas klavierēm, to uzbūves likumsakarības, pēc dzirdes noteikt un salīdzināt dažādu klavierminiatūru fragmentus un tematismu.

Hektora Berlioza daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Fantastiskā simfonija. Zināt un prast raksturot simfonijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Ferenca Lista daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

2. ungāru rapsodija. Zināt un prast raksturot rapsodijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Simfoniskā poēma *Prelīdes*. Zināt un prast raksturot poēmas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Džuzepes Verdi daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par Verdi operu dažādiem aspektiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu operu dramaturģiski nozīmīgākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres

un analīzes aspektos.

Opera *Aīda*. Zināt un prast raksturot operas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Riharda Vāgnera daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par Vāgnera operu dažādiem aspektiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu operu dramaturģiski nozīmīgākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Opera *Loengrīns*. Zināt un prast raksturot operas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Johannesa Brāmsa daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

4. simfonija. Zināt un prast raksturot simfonijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Žoržs Bizē, opera *Karmena*

Zināt un prast raksturot operas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Modesta Musorgska daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Klaviercikls *Izstādes gleznas*. Zināt un prast raksturot cikla kompozīciju, tā uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Pētera Čaikovska daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

6. simfonija. Zināt un prast raksturot simfonijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Opera *Pīķa dāma*. Zināt un prast raksturot operas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Antonīns Dvoržāks, 9. simfonija (*No Jaunās pasaules*)

Zināt un prast raksturot simfonijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Edvarda Grīga daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Koncerts klavierēm ar orķestri. Zināt un prast raksturot koncerta kompozīciju, tā uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Orķestra svītas *Pērs Gints*. Zināt un prast raksturot divu orķestru svītu kompozīciju, to uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Gustavs Mālers, 1. simfonija

Zināt un prast raksturot simfonijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Rihards Štrauss, simfoniskā poēma *Tils Pūcesspieģelis*

Zināt un prast raksturot poēmas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Aleksandra Skrjabina daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Ekstāzes poēma. Zināt un prast raksturot poēmas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Sergeja Rahmaņinova daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

2. koncerts klavierēm ar orķestri. Zināt un prast raksturot koncerta kompozīciju, tā uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Džakomo Pučīni, opera *Toska*

Zināt un prast raksturot operas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Kloda Debisī daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Simfoniskā prelīde *Fauna diendusa*. Zināt un prast raksturot prelīdes kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Prelūdijas klavierēm (pēc izvēles). Zināt un prast raksturot dažādas prelūdijas, to uzbūves likumsakarības, pēc dzirdes noteikt un salīdzināt dažādu prelūdiju fragmentus un tematismu.

Morisa Ravela daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Bolero. Zināt un prast raksturot *Bolero* kompozīciju, uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Mācību priekšmeta obligātā sastāvdaļa *Latviešu mūzikas literatūra*

Mācību saturs apgūstams divos līmeņos:

1) pamatzināšanas vispārēja profesionāla priekšstata līmenī;

2) padziļinātas zināšanas un prasmes.

Orientējošais apjoms 40% vispārējā priekšstata līmenī un 60% padziļināti no kopējā mācību stundu skaita.

I Pamatzināšanas vispārēja profesionāla priekšstata līmenī (orientējoši 40% no kopējā mācību stundu skaita).

Profesionālā mūzikas kultūra Latvijā 19. gadsimtā otrajā pusē. Pirmie latviešu mūziķi, komponisti, pedagogi, viņu darbības mantojums: Jānis Cimze, Ernests Vīgners, Kārlis Baumanis u. c.

Dziesmu un Deju svētku tradīcija Latvijā.

Mūzikas kultūras institūcijas un kolektīvi Latvijā.

Latvijas komponistu mūzika 20. gadsimta divdesmitajos un trīsdesmitajos gados: Jāzeps Mediņš, Jēkabs Mediņš, Ādolfs Ābele, Jānis Zālītis, Pēteris Barisons, Volfgangs Dārziņš, Lūcija Garūta, Jānis Kalniņš, u. c.

Latvijas komponistu mūzika 20. gadsimta otrajā pusē un 21. gadsimta sākumā:
Tālivaldis Ķeniņš, Ģederts Ramans, Pauls Dambis, Romualds Kalsons, Maija Einfelde, Imants Kalniņš, Pēteris Butāns, Pēteris Vasks, Georgs Pelēcis, Pēteris Plakidis, Juris Karlsons, Imants Zemzaris, Selga Mence, Arturs Maskats, Andris Vecumnieks, Rihards Dubra, Rolands Kronlaks, Andris Dzenītis, Jānis Petraškevičs, Gundega Šmite, Santa Ratniece, Ēriks Ešenvalds, Kristaps Pētersons u. c.

II Padziļinātas zināšanas un prasmes analizēt vēsturiski nozīmīgu komponistu daiļrades mantojumu, atklājot autora skaņuraksta individualitāti, žanra un formas likumsakarības dažādos skaņdarbos un saikni starp specialitātē, citos mūzikas teorētiskajos priekšmetos un vispārizglītojošajos mācību priekšmetos apgūstamajām zināšanām un prasmēm (orientējoši 60% no kopējā mācību stundu skaita).

*Tālāk norādītie komponistu konkrētie skaņdarbi tiek rekomendēti kā apgūstami padziļināti pie nosacījuma, ka pieejamas notis, kvalitatīvs skaņieraksts. Ja šo nosacījumu nav iespējams izpildīt, tad pedagoga ieskatā ir aizvietot šos skaņdarbus ar citiem.

Andreja Jurjāna daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Kantāte *Tēvijai*. Zināt un prast raksturot kantātes kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Jāzepa Vītola daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Kordziesmas un balādes (pēc pedagoga izvēles). Zināt un prast raksturot atsevišķus komponista mākslinieciski spilgtākos un vēsturiski nozīmīgākos kora darbus, noteikt tos pēc dzirdes un salīdzināt mūzikas valodas īpatnības.

Simfoniskā svīta *Dārgakmeņi*. Zināt un prast raksturot svītas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Alfrēda Kalniņa daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Opera *Baņuta*. Zināt un prast raksturot operas nozīmi Latvijas mūzikas vēsturē, kompozīcijas uzbūves likumsakarības, nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Emīla Dārziņa daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un

novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu mākslinieciski spilgtu solo un kordziesmu (pēc pedagoga izvēles) fragmentus, padziļināti raksturot atsevišķas solo un kordziesmas to savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Emiļa Melngaiļa daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, kā arī padziļināti raksturot atsevišķas mākslinieciski nozīmīgākās kordziesmas (pēc pedagoga izvēles) to savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Jāņa Mediņa daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Opera *Uguns un nakts*. Zināt un prast raksturot operas nozīmi Latvijas mūzikas vēsturē, kompozīcijas uzbūves likumsakarības, nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Lūcijas Garūtas daiļrade

Komponistes radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Kantāte *Dievs, Tava zeme deg!* Zināt un prast raksturot kantātes kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Jāņa Ivanova daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu

žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

4. simfonija *Atlantīda*. Zināt un prast raksturot simfonijas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Ādolfa Skultes daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Simfonisks tēlojums *Viļņi*. Zināt un prast raksturot kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.

Marģera Zariņa daiļrade

Komponista radošās darbības pamatfakti un jomas, detalizēts priekšstats par žanriem un nozīmīgākajiem skaņdarbiem, mūzikas valodas īpatnībām un novatorismu. Tas ietver arī zināšanas un prasmes noteikt notīs un pēc dzirdes dažādu žanru mākslinieciski nozīmīgu skaņdarbu spilgtākos fragmentus, raksturot tos savstarpējā salīdzinājumā dažādos uztveres un analīzes aspektos.

Partita baroka stilā mecosoprānam un instrumentālam ansamblim. Zināt un prast raksturot partitas kompozīciju, tās uzbūves likumsakarības un nozīmīgākos momentus kopējā dramaturģijā, pēc dzirdes noteikt raksturīgākos fragmentus un tematismu.